

Jaarverslag 2012

Jan.	feb.	mrt.	apr.	mei	jun.	jul.	aug.	sep.	Okt.	nov.	dec.
------	------	------	------	-----	------	------	------	------	------	------	------

Algemeen

Heemkundekring “De Vierschaer”, opgericht op 10 september 1982, opereert als een zelfstandige vereniging, is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Breda, en is aangesloten bij de Stichting Brabants Heem, waarin 126 Brabantse heemkundekringen met meer dan 35.000 heemkundigen zijn aangesloten.

Statutaire doelstelling:

De vereniging heeft ten doel:

- De voormalige gemeente Wouw op elk gebied, dat onder het begrip heemkunde valt, te bestuderen en te onderzoeken;
- in brede kring belangstelling te wekken voor de eigen streek en bevolking;
- te ijveren voor het behoud van het eigen karakter en de schoonheid van dorp en omgeving en van cultuurhistorische en heemkundig waardevolle zaken.

Bestuur

Ook dit jaar begon het bestuur met een onduidelijke portefeuilledeling. Uiteindelijk stelde André Dingemans zich beschikbaar als voorzitter onder voorwaarde, dat Kees Hoendervangers het vicevoorzitterschap op zich zou nemen, hetgeen laatstgenoemde aanvaardde. In de algemene ledenvergadering van 2 maart werd afscheid genomen van Nori Jaspers.

Op 31 december 2012 had het bestuur de volgende samenstelling:

Voorzitter: André Dingemans
Herelsestraat 68
4726 AG Heerle

Secretaris Toon Schijven
Van Goghlaan 7
4703 JA Roosendaal

Penningmeester: Annie Bovée
Borch 3
4724 HG Wouw

Lid: Frans Schuurbijs
Roosendaalsestraat 12
4724 AC Wouw

Lid: Kees Hoendervangers
Roosendaalsestraat 37
4724 AC Wouw

Lid: Kees Bovée
Borch 3
4724 HG Wouw

Lid: Jules Hoendervangers
Herelsestraat 109
4726 AC Heerle

Het bestuur vergaderde in 2012 twaalf keer. In het bijzonder ging de aandacht uit naar de verschillende activiteiten met o.a. de organisatie van de regionale quiz, de bouwkundige aanpassingen in het heemcentrum Kloosterstraat 9a en de verhuizing naar de benedenverdieping van het pand Bergsestraat 1.

Ledenvergadering

De algemene ledenvergadering werd gehouden op vrijdag 2 maart 2012 met een geringe opkomst van 29 leden.

Leden en begunstigers

Op 1 januari 2012 was het aantal leden en begunstigers 467; op 1 januari 2013 telden we 435 leden en begunstigers, dus een kleine daling.

In verband met de verdwijning van de acceptgiro in 2014 volgens de nieuwe Europese regelgeving werd in de nieuwsbrief van december opgeroepen een machtigingsformulier in te vullen.

Vrijwilligers

Onze vrijwilligers droegen weer hun steentje bij aan allerhande activiteiten van de vereniging, evenals de werkgroepen en de bestuursleden. De traditionele vrijwilligersavond werd gehouden op vrijdag 1 september op het landgoed Wouwse Plantage in de vorm van een barbecue, waarop Frans Schuurbiers verrast werd met de zilveren Vierschaerspeld.

Werkgroepen

De werkgroep archeologie

In 2011 is de werkgroep archeologie omgezet in de zelfstandige Stichting Kasteel van Wouw. Deze stichting houdt wel nauw contact met de heemkundekring. In de loop van 2012 werd hard gewerkt om het boek met de historie van het Wouwse kasteel gereed te krijgen. In het boek is ook verslag gelegd van de activiteiten die in de periode tussen 2006 en 2012 op het terrein plaatsvonden, zoals een radaronderzoek, een weerstandmeting en een uitgebreid booronderzoek.

Op 14 november werd in zaal Donkenhof het boek gepresenteerd door Joss Hopstaken van het gemeentelijk archief Roosendaal. Het boek werd in de serie van hun publicaties uitgegeven. De eerste exemplaren waren voor Cees van Rooijen van de Rijksdienst voor het Culturele Erfgoed en wethouder Steven Adriaansen. Na een toast op het nieuwe product werden de eerste exemplaren verkocht en aan het einde van het jaar waren ongeveer 200 exemplaren van eigenaar verwisseld.

Behalve het onderzoek op de kasteelweide, hield de werkgroep (stichting) zich ook bezig met het vroegere Smallebeke in de Doeldreef. In het genoemde boek werd een hoofdstuk gewijd aan deze hoeve. Daarin staan ook de vondsten beschreven die in de sloot in de Doeldreef werden aangetroffen, zoals een spreuwenpot en een olielampje. De werkgroep had eind 2013 plannen om na te gaan of er op het Cluzonaterrein nog funderingsdelen van de oude hoeve liggen.

De werkgroep was ook regelmatig aanwezig bij de vergaderingen van de archeologische werkgroep die binnen de gemeente actief is met leden uit Roosendaal, Nispen en Wouw. Deze groep onderzocht onder meer een terrein in Nispen waar Romeinse vondsten werden gedaan.

De groep bestond in 2012 uit Ron Bax, Gerard Haast, René Hermans en Kees Hoendervangers.

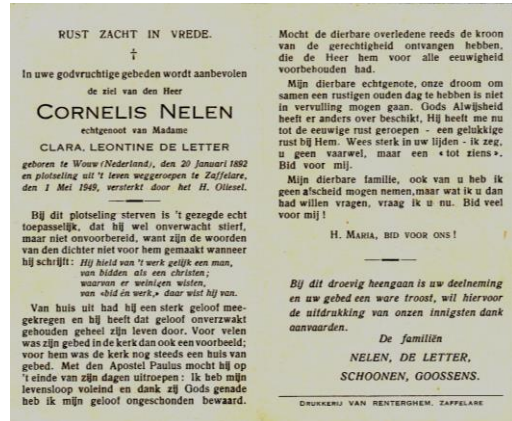
De werkgroep bidprentjes

Het jaar 2011 hadden we, de werkgroep bidprentjes bestaande uit Annelies Cuperus-Vissenberg en Cees Cuperus, afgesloten met het aantal bidprentjes van in totaal 28.333 stuks. Op het einde van 2011 kregen we van de familie Aarts uit Gilze te horen dat zij voor ons zo'n tweeduizend prentjes hadden. Nou dat hebben we in 2012 geweten. Na weken werken, alles alfabetisch rangschikken,

nakijken in de computer en daarna de gegevens inkloppen in de computer, bleek dat het aantal geen tweeduizend was, maar 4.566 prentjes. Ga daar maar aanstaan. In de loop van het jaar kwamen daar nog giften bij van o.a. mevr. Maas-de Kok uit Vroenhout, mevr. Hermans uit de Lambertuslaan, mevr. Dekkers uit de Bulk en van vele anderen. Ook van diverse heemkundeverenigingen uit de omgeving kregen we bidprentjes. Op 31 december 2012 was het aantal prentjes gestegen naar 32.035, waarvan 8.516 prentjes uit Wouw en de rest dubbel en van buiten Wouw.

Het **32.000ste** bidprentje werd bekend gemaakt in de Nieuwsbrief van december 2012. Dit prentje is van Cornelis Nelen. Geboren in Wouw in huis Wijk B nr 62, nu Heistraat 14, op 20-01-1892. Hij is overleden in Zaffelare, een dorpje in Oost-Vlaanderen op 1 mei 1949. Hij was de zoon van Antonius Nelen en Johannes Maria Schoonen.

In verband met de verhuizing van de heemkundekring van de Kapel in de Kloosterstraat naar de Markt hebben we tijdelijk de prentjes opgeslagen in ons huis aan het Striyp. Zo gauw er een geschikte ruimte om de bidprentjes op verantwoorde manier te kunnen herbergen gevonden is, gaan de prentjes naar deze ruimte.

De werkgroep BIR (Beheren, Inventariseren en Registreren)

De werkgroep BIR bestaande uit Annelies Cuperus-Vissenberg en Frans Schuurbijs leidt op dit ogenblik een slapend bestaan en wacht de verdere ontwikkelingen met betrekking tot de definitieve huisvesting af.

De werkgroep Brandweermuseum

Belangrijkste feit uit 2012 was de oplevering van de Beduwe stoomspuit. Na vier jaar restaureren en 1800 uur arbeid bracht de stoomclub van de Suikerunie onze stoomspuit volledig werkend terug naar het landgoed. Deze feestelijke gebeurtenis vond begin mei plaats samen met de jonkheer Speeckaert, de rentmeester Rudi Kerckhaert en ons museumpleegje.

Voor het benodigde brandhout en fysieke ondersteuning zorgden de mannen van de houtzagerij. Als beloning voor de stoomclub werd hen een lunch en aansluitend een borrel aangeboden. Tijdens deze feestelijke dag hebben we de stoomclub "aangeboden" om ook de van de Ploeg motorspuit te reviseren. Na intern overleg bij de Suikerunie heeft men dit aanbod aangenomen en de restauratie wordt wederom door de Suikerunie gesponsord!! Dus eind juni direct het transport geregeld (stel je voor dat men zich bedenkt!)

Naast onze normale werkzaamheden, bestaande uit het rijdend maken en houden van de voertuigen, hebben we de enorme verzameling posters en schilderijen, die in beide loods en een willekeurig plekje hadden gekregen, gesorteerd en allemaal gegroepeerd in de kleine loods opgehangen. Een schitterend resultaat om te zien als de voertuigen buiten staan.

Helaas stelde de werkgroep vast, dat zowel tijdens de Harvest Fair als tijdens de Winter Fair twee posters waren verdwenen.

Daarnaast was de werkgroep actief tijdens de Brabantse Waldag, de Harvest Fair en de Winter Fair. Bij al deze gelegenheden moesten de voertuigen naar buiten en ook weer naar binnen. Ben je toch even mee bezig, omdat nog niet alles zelfstandig rijdt.

Maar heel belangrijk, we hebben nu een leuke ploeg van een man of vijf die zeer regelmatig bezig is.

De werkgroep distributie

De werkgroep distributie, bestaande uit Cees Cuperus, Annelies Cuperus-Vissenberg, Piet Hoendervangers, Rien en Evi Jaspers, Jan Matthijssen, Arno Melis, Piet Meul, Rien Reijnders en Frans Schuurbijs zorgde voor de verzending per post en de verspreiding in de kerkdorpen van de boekjes en de nieuwsbrieven. Deze laatste worden ook per mail verspreid aan een honderdtal leden.

De werkgroep fotoarchief

Deze werkgroep bestaat uit Piet Hoendervangers. Nog steeds worden van particulieren mooie foto's over de dorpen ontvangen. Na ontvangst worden deze gescand en zo snel mogelijk terug bij de eigenaars bezorgd. Ook werd informatie verstrekt over diverse foto's uit de verzameling en werden diverse foto's weer gebruikt bij artikelen in het tijdschrift.

De werkgroep genealogie

Hoewel onze vereniging geen officiële werkgroep genealogie heeft, werd er in 2012 weer het nodige aan genealogie gedaan. Frank Schijven en René Hermans zijn elke vrijdagavond actief om de gegevens van de burgerlijke stand van de vroegere gemeente Wouwe in de computer te zetten. Door die gegevens uit te breiden met burgerlijke stand gegevens van andere gemeenten en koppelingen te maken met informatie uit de Doop-, Trouw- en Begraafboeken van de kerken, ontstaat een bestand waaruit snel gezinsreconstructies te maken zijn. De gegevens worden ook gekoppeld aan het bidprentjesbestand dat Cees Cuperus nauwkeurig bijhoudt. Wie informatie wil uit de genealogische database kan daarvoor altijd terecht bij Frank of René.

De werkgroep houtzagerij

In 2012 waren Eduard Hof, Gerrit Hopmans en Cees Roelands actief op het landgoed Wouwse Plantage als leden van de werkgroep houtzagerij. Daar verrichtten ze niet alleen onderhoudswerkzaamheden aan de zagen, de motoren en het gebouw. Ze waren ook behulpzaam bij het zagen van bomen en planken voor derden.

Zo werd van een Douglasspar een aantal mooie planken en balken gezaagd om er een zogenaamd schapenhek van te maken. Dat is een hek met vier stuks horizontale planken die aan een zijde scharnieren en aan de andere zijde tussen twee balken schuiven. De horizontale planken zijn voorzien van een contragewicht. Om over het hek te stappen druk je de bovenste plank naar beneden en alle planken gaan daardoor naar beneden en je hebt zodoende een vrij lage overstap. Door de bovenste plank weer los te laten sluit het hek zich weer door het contragewicht. Zodoende is de doorgang weer afgesloten en kan het vee niet ontsnappen. Het voorbeeld hiervan kreeg de werkgroep middels een foto, die ze van een bekende kregen die regelmatig in Engeland gaat wandelen. Daar wordt dit soort toegangen vrij veel toegepast. Het was een tijdrovend maar erg leuk stukje werk. Het hek was nog te zien tijdens de Brabantse Waldag op de Tweede Pinksterdag.

Daarnaast verrichtte de werkgroep hand- en spandiensten en er werden de nodige zaagdemonstraties gegeven. Daar was toch weer vrij veel belangstelling voor. En natuurlijk voor de deskundige uitleg over de machines.

Brabant Landschap heeft op de Wouwse Plantage geen bevoegdheid, maar toch heeft de werkgroep vrij veel contact met boswachter Klaas Koopman die in ruil voor wat bomen de werkgroep aan het zagen kan houden.

De bruggetjes in het bos hebben ook jaarlijks onderhoud nodig en daarvoor zaagt de werkgroep planken. De leden vervangen die soms zelf of anders doet de boswachter dat. De groep werkt nauw samen met de boswachter. Ze repareren wel eens wat aan een tractor en helpen met starten wanneer het kouder is. Een van de platte karren werd voorzien van een aantal nieuwe planken, waardoor deze weer bruikbaar is.

Titurel is een woongroep voor verstandelijk gehandicapten in Putte. De werkgroep leverde aan die groep een flinke taxusboom, omdat de leden wisten dat ze daar houtdraai-werkstukken van kunnen maken. Taxushout heeft een mooie tekening en ook een prachtige mooie rode kleur en dat komt ten goede aan de werkstukken. Voor de brandweercollega's werkten de leden regelmatig. Er stond daar nog veel werk voor de groep te wachten, maar daar kwam men in 2012 lang niet altijd aan toe.

Wel werd begonnen om van een Douglasspar planken te zagen waar de vrijwilligers van de het brandweermuseum nieuwe poorten van kunnen maken voor hun garages. De Douglassparren waren eind 2012 op, dus zal er gezaagd moeten worden in het bos om de voorraad aan te vullen.

Regelmatig krijgt de werkgroep het verzoek om iets te zagen en daarbij hanteren ze het motto: Het onmogelijke doen we direct, het andere werk komt later. Zo vult de werkgroep haar maandagen op een nuttige en aangename manier in.

De werkgroep Kerststal

Voor de veertiende maal werd er door een afvaardiging van de werkgroep houtzagerij, bestaande uit Eduard en Paula Hof en Gerrit en Elly Hopmans, Arno Melis en Frans Schuurbijs van onze vereniging een levensgrote kerststal opgebouwd in het zijzaaltje van de nieuwe zaal van café "In den Veehandel".

Deze locatie in combinatie met het nieuwe Heemhuys en de presentatie van de kerststallen in de vitrine aan de Bergsestraat ontlokte aan de bezoekers zeer positieve reacties.

De werkgroep redactie

De werkgroep, bestaande uit Piet Hoendervangers, Huub Jonckheere, Jan de Bont, Kees Bovée en Pieter van Leijssen werden ondersteund door René Hermans en Frank Schijven voor advisering, het schrijven van teksten en correctie ervan en slaagden er weer in om vier gewone nummers samen te

stellen. Met de 30e jaargang erbij is het inmiddels een indrukwekkende reeks in de boekenkast, zeker bij de mensen, die er ook nog eens de registers er tussen geplaatst hebben.

Het eerste nummer bestond uit 88 pagina's en had een gevarieerde inhoud, waaraan vooral Henk Hellegers en Pieter van Leijzen hun bijdrage hebben geleverd. Pieter van Leijzen gaat in de serie over de parochie Wouwse Plantage dit keer in op de bouw en de restauratie van de pastorie naast de kerk. Henk Hellegers leverde een dubbele bijdrage met een interview met Jan Hellemons in Wouwse Plantage en het tweede artikel begint in de jaren zeventig van de vorige eeuw, toen de gemeente Wouw een structuurplan liet maken met de visie op het jaar 2000. Jeanne Rombouts noteerde twee oorlogsliederen. Ad van Meer tenslotte schreef een kort artikel over de bevrijding van de Fuis. Naar aanleiding hiervan verscheen in het derde nummer een excuus aan Marius Broos. Marius schreef in de Roosendaalse Bode een aantal jaren geleden een serie artikelen met als titel: 'Het dagelijks leven ontregeld (1940-1944)'. Een van deze artikelen droeg de titel: 'De bevrijding van de Fuis'. De heer Van Meer publiceerde dit artikel van Marius in het blad van de NGV West-Brabant. De heer Broos heeft de heer Van Meer van plagiaat beschuldigd en onderling is de zaak geregeld.

Het tweede nummer was eveneens een gevarieerd nummer met 86 pagina's. Moerstraten krijgt in dit nummer aandacht door een artikel van Kees Bovée, die een document in handen kreeg van Jan Hermans. Deze zette zijn ervaringen uit de Tweede Wereldoorlog op papier.

In de serie 'Met de Bloische Roei gemeten' een bijdrage, die door Arno Melis werd begonnen en door Huub Jonckheere werd afgewerkt. Het gaat om de serie kaarten, die door landmeter J.B. Adan rond 1784 werden vervaardigd. Beschreven werd de Xe Hoeck, 2^e deel, Westelaar.

Piet Meul leverde weer een zestal oude versjes en liedjes. Huub Jonckheere stelde het jaarverslag 2011 samen. Pieter van Leijzen ging weer aan de slag met het parochiearchief van Wouwse Plantage. Aan de hand van het Liber Memorialis schreef hij de wetenswaardigheden uit het begin van de twintigste eeuw op.

Mevrouw Van Erp-Jacobs beschreef een proces, waarin twee Wouwenaren de jonge weduwe Cornelia Verhoeven in 1752 hebben aangerand. Jan de Bont zorgde er voor, dat dit artikel kon worden gepubliceerd en ging aan de slag met wat genealogische gegevens.

Het derde nummer telde 98 pagina's en begon met een excuus aan Marius Broos, zoals reeds eerder vermeld en een in memoriam over Michel de Koning, die op 13 augustus 2012 plotseling overleed.

Henk Hellegers schreef een artikel over de gemeente Wouw en de gemeenteraad in 1912. Huub Jonckheere schreef een vervolg op 'Met de Bloische Roei gemeten' over de Xe Hoeck, 3e deel, van Westelaar tot de Hoefstraat. Pieter van Leijzen vervolgde de serie over de parochie Wouwse Plantage aan de hand van aantekeningen van de pastoor in het Liber Memorialis. In het vierde artikel beschreef Kees Bovée alle wetenswaardigheden uit 1962 in Wouws nieuws in 1962.

Het vierde nummer met 100 pagina's had weer een hoog 'Henk Hellegers-gehalte'. Hij kreeg wat oude familiepapieren en vond tussen die stukken het legerboekje van Godefridus van Zandvliet. Hierdoor ging hij op zoek naar de achtergrond en schreef een stukje legerhistorie en een genealogisch overzicht. Hij vervolgde de serie 'Wouw in het nieuws' met gebeurtenissen van 100 jaar geleden in de kranten.

Aan de hand van twee verkregen oude boekjes beschreef Henk de sfeer in de tijd van het Rijke Roomsche Leven onder de titel: 'Wouwse burgemeester wil dat er minder gedanst wordt' en aan de hand van het jaarverslag 1946 'De naoorlogse problemen bij de Wouwse zuivelfabriek'.

Huub Jonckheere beschreef de Xe Hoeck, 4^e deel, van Westelaar en Driestap in de serie 'Met de Bloische Roei gemeten' en in het laatste deel van de serie over de parochie Wouwse Plantage van Pieter van Leijzen komt pastoor J. Loonen aan bod.

De redactie is nog steeds op zoek naar een hoofdredacteur en versterking van het team schrijvers.

De werkgroep Wouwse Molen

De werkgroep heeft in 2012 geen activiteiten meer ontplooid, omdat er inmiddels een Stichting actief is. De werkgroep leidt nu een slapend bestaan en de bedoeling is om de groep in de loop van 2013 op te heffen. Wel kunnen de leden overstappen naar een werkgroep die onder het stichtingsbestuur actief is en onder leiding van Arno Melis karweitjes in de molen op gaat knappen.

Overige activiteiten

De Brabantse Waldag

Vrij snel bleek, dat er veel werk verzet moest worden voor de invulling van de Brabantse Wal Dag (BWD) op het Landgoed Wouwse Plantage op maandag 28 mei, Tweede Pinksterdag. Al jaren was onze vereniging' de initiatiefnemer, organisator en uitbater van de Landgoeddagen op Tweede Pinksterdag. Uiteraard met een financiële afdracht aan de landgoedeigenaar die zijn prachtige locatie hiervoor ter beschikking stelde. Een deel van de entreegelden was voor de landheer en een deel

kwam ten goede aan onze vereniging. Tot twee jaar geleden de professioneel opgezette Harvest Fair zich aandienende en er grotere economische en daarmee financiële belangen een rol gingen spelen, ook voor de landgoedeigenaar. De rol van De Vierschaer in zijn oorspronkelijke vorm was daardoor volledig uitgespeeld en we moesten uitwijken naar de Open Monumenten dag in september. Dat was vorig jaar niet zo'n succes.

Dit jaar werd door de gemeente Roosendaal als vierde en tevens laatste gemeente de promotie van de BWD georganiseerd op Tweede Pinksterdag met de keuze voor het Landgoed Wouwse Plantage en gratis toegang. Blijkbaar was de rentmeester van het Landgoed mevrouw Christine Kerckhaert ons niet vergeten en werd het bestuur met een afvaardiging van twee personen evenals de wethouder en de projectleider van de gemeente Roosendaal bij haar op kantoor in Hulst uitgenodigd. Hier kregen we de bevestiging te horen dat de landgoedeigenaar de heer Eric Speeckaert akkoord was met de organisatie van deze dag en vond er overleg plaats over de manier van invulling en de rol van De Vierschaer in verband met te derven inkomsten. Vanaf dat moment hebben André Dingemans en Kees Bovée zitting genomen in de werkgroep van de projectleiding van de gemeente, om er het maximale uit te halen voor de vereniging.

Naast een vergoeding uit het gemeentelijk budget voor onze diverse uitingen op de dag zelf en de inzet van vrijwilligers, kregen wij tevens het aanbod om de volledige horecatering voor onze verantwoording te nemen. Dit was echt een mooie uitdaging om hiermee aan de slag te gaan, maar wel binnen een kort tijdsbestek. Gezien de grootschaligheid van dit project met een te verwachten bezoekersaantal van 3000 en de benodigde vergunningen hebben wij besloten dit 'niet in eigen beheer' te moeten en willen doen.

Daarvoor hebben wij gekeken naar een ondernemer met een jarenlange ervaring met grote evenementen en het kunnen bieden van een totaal horecapakket van eten en drinken inclusief lunchpakketten voor alle deelnemers en vrijwilligers. Tijdens de Oranjemarkt in Heerle hebben we bij De Afspanning kort uitgelegd waar het om ging en een afspraak gemaakt voor overleg. Centraal was daarbij de vraag aan Johan Elst en Richard van Eekelen, de uitbaters van De Afspanning: „Wat kunnen en willen we voor elkaar betekenen?” Daar waren we het snel over eens. De vereniging zou tijdens deze dag voor tien vrijwilligers zorgen.

Door het uitzonderlijk mooie weer is deze Brabantse Waldag voor beide partijen een succes geworden. De inzet van de leden van de houtzagerij, het brandweermuseum, de rondleidingen, stand, horeca en parkeerbeheer hebben onze vereniging gestalte gegeven.

Braderieën en markten

De twee markten, waar de vereniging aanwezig was in het afgelopen jaar, waren weer een groot succes. Op de Oranjemarkt in Heerle op 30 april wisselden Eduard en Paula Hof, Piet Meul, Raymond Van Staey en André Dingemans elkaar af.

De kraam op de 26e geranium- en plantenmarkt op zondag 6 mei werd de gehele dag bezet door Annelies Cuperus-Vissenberg en Frans Schuurbijs.

Het resultaat van de braderie met de boekenmarkt op 10 juni was weer uitstekend. De bezetting van de kraam bestond uit Frans Schuurbijs, Arno Melis, Annelies Cuperus-Vissenberg, Tom Schoonen en Cees Cuperus. Met de verkoop van langspeelplaten zijn we gestopt; de verkoop bestond nu alleen uit boeken en CD's. En natuurlijk wat het kraam van de vereniging te verkopen had. De opbrengst was dit jaar € 628,65, wat weer een leuke aanvulling van de kas betekent. Voor wat betreft de boekenmarkt van 2013 zullen we even moeten afwachten hoe alles verloopt. Het gaat dan om de plaats waar we de boeken kunnen verkopen en de plaats waar we de boeken kunnen uitzoeken, want in totaal zullen naar schatting weer zo'n zestig tot tachtig bananendozen vol met boeken verzameld worden.

De dorpswandelingen

In het afgelopen jaar werden vier dorpswandelingen gehouden onder leiding van René Hermans. De deelnemers betaalden een bijdrage van drie euro voor deelname, waarvan twee euro bestemd was voor een consumptie en één euro naar de Stichting Kasteel van Wouw ging.

De wandelingen vonden plaats op 14 juli, 12 augustus en 23 september en één wandeling op 16 december met erwtensoep aan het eind van middag. Daarvoor werd een extra bijdrage van een euro gevraagd. Ook in 2013 zullen er dorpswandelingen verzorgd worden.

Excursie naar België

We kennen de Vlaamse Ardennen allemaal wel van de Vlaamse wielerveders. Dit jaar was voor de jaarlijkse excursie van onze vereniging voor dit doel gekozen. Een volle bus vertrok zaterdag 22 september om half negen vanaf heemcentrum De Kapel aan de Kloosterstraat. Opvallend veel gezichten van mensen die al eerder op stap gingen. En precies om 10.00 uur

arriveerden we met de bus van Verpaalen uit Essen in Oudenaarde. Het fraaie laatgotische stadhuis stond er schitterend bij, dankzij een restauratie die jaren geduurd had.

In hotel-restaurant César aan de Markt dronken we in een (eigenlijk te klein) zaaltje koffie en thee met een koek. En daarna gingen we op stap. Enkele mensen naar het Centrum van de Ronde van Vlaanderen. De rest ging naar het nieuwe MOU; een museum met zilverwerk dat in het stadhuis was gevestigd. Die mensen stonden eerst wel bij het verkeerde gebouw, want onze reisleider voor één dag, Kees Bovée, had ze eerst naar de kerk laten gaan! Toch kwam het allemaal goed en toen we om half één aan tafel gingen, bleek dat iedereen het naar de zin had gehad.

Na de koffietafel kwam de bus voorrijden en samen met een gids reden we door de Vlaamse Ardennen, waarbij we enkele 'bergtoppen' aandeden. Ondertussen vertelde de man honderduit. Bij het bedrijf van Jan van Gent in Kerselare dronken we koffie. Zelf stond deze man vroeger op de kermis, maar inmiddels waren zijn nazaten neergestreken in Kerselare, vlak naast de bedevaartskapel. Aan het interieur waren allerlei onderdelen van de vroegere kermisattractie verwerkt.

Na de koffie kregen we te zien hoe de grondstof van de 'lekkies' werd bereid uit suiker, kandijstroop, boter en nog wat 'geheime' bestanddelen. De massa werd aan een soort kapstok gekneet en getrokken en we zagen die langzaam van donkerbruin in beige veranderen. Toen de massa voldoende gekneet was, ging die door een machine waar de 'lekkies' uit kwamen als zoete snoepjes met een speciale smaak.

Daarna terug naar Oudenaarde waar we nog even tijd kregen om het stadje te bekijken. Veel mensen streken neer op een terras om te genieten van een Belgisch biertje. Anderen bekeken de Sint-Walburgiskerk, bezochten het begijnhof of wandelden langs de rivier. Toen de bus om half zeven vertrok kon iedereen de conclusie trekken dat het een geslaagde dag was geweest.

Externe activiteiten

De voorzitter en de secretaris hebben op 28 maart de voorjaarsvergadering bezocht van de regio West van de Stichting Brabants Heem in Nieuw-Vossemeer. De voorzitter woonde op 10 oktober de najaarsvergadering bij in Nispen.

André Dingemans en Kees Hoendervangers hebben op 12 juni het Erfgoedoverleg, de opvolger van de gemeentelijke monumentencommissie, bijgewoond.

Een aantal bestuursleden en de werkgroep houtzagerij werden in een nummer van "In Brabant", het tijdschrift voor Brabants heem en erfgoed, geportretteerd. Dit nummer werd vervolgens naar alle leden van onze vereniging gestuurd.

René Hermans heeft een lesbrief voor de basisscholen samengesteld in het kader van het 'bussenfeest', de onthulling van de twee reusachtige melkbussen 'Kwibus' en 'Kobus'. Deze twee melkbussen werden geplaatst langs de rijksweg 17 tussen de afslagen Wouw en Heerle.

De huisvesting

Na achttien jaar moest de vereniging vertrekken uit ons heemcentrum "De Kapel" aan de Kloosterstraat te Wouw, omdat het huurcontract met eigenaar SDW per 1 november afliep en deze organisatie de gehele ruimte zelf ging gebruiken. Het bestuur was al een tijdje bezig om een geschikte en gepaste ruimte te vinden. Het aanbod was van dien aard, dat het bestuur kon putten uit een zeer ruim aanbod van locaties. Diverse onderhandelingen hebben plaatsgevonden, waarbij steeds het uitgangspunt was: "Wat willen en kunnen we voor elkaar betekenen?" De onderhandeling met Mariëtte Gonzalez van café "In den Veehandel" over het pand Bergsestraat was snel beklonken en betekende, dat de vereniging de laatste weken van december heeft benut om haar intrek te nemen in het nieuwe Heemhuis "De Vierschaer" aan de Bergsestraat 1. Het is een perfecte zichtlocatie direct in de bocht bij de kerk met twee vitrines, die altijd in het zicht zijn, van welke kant je ook komt. En een gang tussen het café en het heemhuis leidt naar de nieuwe zaal achter met rechts ernaast een nieuwe vergaderruimte, waar het bestuur gebruik van mag maken, evenals de zaal voor lezingen en andere presentaties. Kortom een unieke locatie.

De kerststallentocht

Het dorp Wouw en de hele regio konden in december weer genieten van een kerststallentocht door het dorp. Die tocht ging via de Roosendaalsestraat, Markt, Bergsestraat, Pastoor Pottersstraat en het Torenplein naar de Lambertuskerk. In de zaal achter café 'In den Veehandel' werd een grote kerststal opgebouwd door de werkgroep kerststal en er werd daar voor een hapje en een drankje gezorgd. In de Lambertuskerk was de kerststal te zien en een expositie van kerststallen uit Brasschaat. Op 26 en 27 december was ook Markant in Wouw geopend zijn waar een expositie werd gehouden.

Op donderdagavond 27 december was er een lichtjesavond. Tussen 19.00 en 21.30 uur werden de

stallen feestelijk verlicht en konden belangstellenden de sfeervolle route lopen langs een 65-tal kerststalletjes. Op die avond zorgden de koren Vivace en Meezingkoor "Spek en Bonen" voor de muzikale omlijsting in resp. de Lambertuskerk en het terras van café "In den Veehandel". Tevens was gedurende de kersttijd het grafisch museum "In den Groenen Zonck" geopend met een tentoonstelling over het kerstfeest en de tradities die er rond dit feest zijn ontstaan.

De kerststallenlooprouten en de kerststal hebben dit jaar naar schatting 1250 bezoekers getrokken.

De kinderspelen

De kinderspelen zijn afgelopen jaar niet verhuurd, omdat ze in een heel slechte staat verkeren. Voorts is er veel weg of onvindbaar sinds de organisatie van diverse beurzen op het landgoed. De vaste opslagruimte was of kon niet meer op slot en de spelen werden over het landgoed verspreid.

Lezing

Op 4 november werd de lezing "Het mysterie van de houten bommen" gehouden in de zaal van café "In den Veehandel" door J. Dewaerheid. Deze presentatie over camouflagetechnieken tijdens de Tweede Wereldoorlog en het gebruik van 'houten' bommen werd bijgewoond door een twintigtal personen.

Monumenten

Dankzij de Dorpsraad werd de duiker, waarmee waterloop "De Smalle Beek" onder de Bergesebaan doorstroomt, gerestaureerd. Deze duiker uit 1826 bestaat uit een gewelfde korfboog met een straal van 210 cm. en een lengte van 9 meter.

Op 28 oktober werd eveneens door de Dorpsraad het gerestaureerde bevrijdingsmonument aan de 28 Oktoberstraat symbolisch terug aan de gemeenschap gegeven. Het monument van kunstenaar Hanneke Mols bestaat uit vier zwarte schijven van graniet op betonnen palen. De schijven symboliseren de bevrijding van onze vier dorpen.

De nieuwsbrief

René Hermans slaagde er in om in 2012 de nieuwsbrief vier maal te laten verschijnen. In de eerste nieuwsbrief werden de leden weer opgeroepen om hun mailadres te verstrekken, zodat de nieuwsbrief voortaan digitaal verstuurd kan worden. Op deze oproep hebben zich tot nu toe ruim 100 leden gemeld, zodat er een begin kon worden gemaakt om flink op de portokosten te besparen.

De regionale heemquiz

Voor dit jaar had onze vereniging besloten om in het kader van het 30-jarig bestaan de organisatie van deze heemquiz op zich te nemen met René Hermans, Dianne Melis, Frank Schijven en Toon Schijven als werkgroep. Op vrijdag 16 november namen zestien ploegen het tegen elkaar op in de grote zaal van multifunctioneel centrum "De Geerhoek" met als onderwerpen de doevragen met oude merken en plaatsnamen getekend door grafisch kunstenaar Karel Schrooyen. Verder waren er theorievragen met vaste thema's variërend van volksliederen tot regionale actualiteit en van dorpshuizen tot kerkelijke attributen. De meeste teams hadden hun vaste deskundigen meegebracht en dat leidde ertoe, dat de ploegen elkaar weinig toegaven en er geen grote verschillen ontstonden, waardoor het tot op het laatste moment spannend bleef en presentator Willem-Jan Joachems de zaal 'in de ban van de quiz' kon houden.

De uitslag van de quiz was als volgt: 1. Broeder Christoffoor uit Oudenbosch; 2. Het Land van Gastel uit Oud Gastel; 3. De Heerlijkheid Nispen uit Nispen; 4. De Honderd Hoeven uit Hoeven; 5. Fijnaart en Heijningen uit Fijnaart; 6. Jan uten Houte uit Etten-Leur; 7. De Steenen Kamer uit Steenberg; 8. De Vrijheijt van Rosendale uit Rosendaal; 9. Die Overdraghe uit Klundert; 10. Paulus van Daesdonck uit Ulvenhout; 11. Nyen aenwas van Nassau uit Dinteloord; 12. De Ambachtsheerlijkheid uit Nieuw-Vossemeer; 13. Stad en Land van Bergen op Zoom; 14. De Drie heerlijkheden uit Zundert-Rijsbergen; 15. Op de Beek uit Prinsenbeek en 16. Engelbrecht van Nassau uit Breda.

Het register op het tijdschrift

Frank Schijven en René Hermans hebben het afgelopen jaar aan het register 2003 – 2012 gewerkt en in de loop van 2013 moet deze toegang drukgereed gemaakt worden

De rondleidingen op het landgoed Wouwse Plantage

De rondleidingen op het landgoed Wouwse Plantage werden ook dit jaar weer door de heer Piet Meul verzorgd. De rondleidingen gingen onder andere langs het witte kasteeltje, het jachthuis, de houtzagerij (met demonstratie) en het brandweermuseum. In totaal werden er voor de V.V.V. 80

belangstellenden rondgeleid. Tijdens de Harvest Fair leidde hij in 4 dagen 108 bezoekers rond en tijdens de Brabantse Waldag tesamen met Toon Schijven 110 personen.

Voor de “vrije” rondleidingen op de twee laatste woensdagen van juli en de twee eerste woensdagen in augustus kwamen 100 belangstellenden opdagen.

Sponsoring

De sponsors van het verslagjaar waren voor de eerste twee nummers Notariskantoor Tummers en voor de laatste twee nummers Keurslager Machielse, beiden uit Wouw. Van de gemeente Roosendaal kregen we weer een ondersteuningssubsidie.

De Vierschaertrofee

De strijd om de “Vierschaertrofee”, gehouden tijdens de algemene ledenvergadering van 2 maart 2012 werd dit jaar gewonnen door Owen Hermans en was samengesteld door Dianne Melis en Kees Hoendervangers.

De website

De website van onze vereniging is door Toon Schijven geheel gemoderniseerd met heel veel informatie in een nieuwe indeling. De nieuwsbrieven, foto's, werkgroepen, activiteiten en beeldjes en boeken, die de vereniging verkoopt, zijn hierop te zien en te bestellen. Toon heeft het aantal unieke bezoekers en bezoeken van de afgelopen drie jaren in een tabel geplaatst. Je kunt hieruit afleiden, dat de aantallen pagina's, hits en bytes gestaag toeneemt.

Maand	Unieke bezoekers	Aantal bezoeken	Pagina's	Hits	Bytes
jan. 2010	275	442	1645	3110	106.20 MB
febr. 2010	262	377	1424	2718	96.93 MB
mrt. 2010	363	518	2044	3919	126.40 MB
april 2010	382	506	1953	3861	126.61 MB
mei 2010	580	705	2515	6248	242.28 MB
juni 2010	270	366	767	2086	88.63 MB
juli 2010	238	340	840	2152	86.46 MB
aug. 2010	297	395	879	2646	121.02 MB
sept. 2010	228	272	863	2172	89.64 MB
okt. 2010	281	329	882	2422	109.73 MB
nov. 2010	311	379	1180	2747	107.44 MB
dec. 2010	605	773	2306	6366	228.55 MB
Totaal	4092	5402	17298	40447	1.49 GB

Maand	Unieke bezoekers	Aantal bezoeken	Pagina's	Hits	Bytes
jan. 2011	279	394	1214	3661	138.89 MB
febr. 2011	185	281	1574	12901	295.19 MB
mrt. 2011	147	211	727	5763	187.86 MB
april 2011	205	260	969	9128	346.26 MB
mei 2011	289	376	1372	11487	437.29 MB
juni 2011	294	354	1088	8517	423.80 MB
juli 2011	310	389	1051	7482	355.65 MB
aug. 2011	290	378	1040	8374	409.83 MB
sept. 2011	267	382	1787	14036	784.73 MB
okt. 2011	279	374	1706	11528	702.39 MB
nov. 2011	312	426	1949	13713	829.25 MB
dec. 2011	576	709	2183	20599	1018.12 MB
Totaal	3433	4534	16660	127189	5.79 GB

Maand	Unieke bezoekers	Aantal bezoeken	Pagina's	Hits	Bytes
jan. 2012	406	519	1380	13650	978.18 MB
febr. 2012	398	473	1514	12157	834.01 MB
mrt. 2012	409	510	1913	14915	948.94 MB
april 2012	494	700	2988	18324	1.38 GB

mei 2012	534	752	2723	21418	1.58 GB
juni 2012	431	538	1649	14296	1.11 GB
juli 2012	454	578	1529	14155	1.25 GB
aug. 2012	440	666	1450	14167	1.09 GB
sept. 2012	427	587	1743	12984	1.07 GB
okt. 2012	584	798	1976	18682	1.56 GB
nov. 2012	525	720	1827	15954	1.28 GB
dec. 2012	574	743	1761	15907	1.54 GB
Totaal	5676	7584	22453	186609	14.56 GB

Cees Cuperus had het oorlogsmonument te Moerstraten aangemeld voor de wedstrijd: Het meest levende oorlogsmonument van Noord-Brabant. Dit monument eindigde jammer genoeg niet bij de laatste vijf, maar gaf wel de aanleiding om op de website hieraan een apart hoofdstuk te wijden.

Een zilveren Vierschaerspeld

Frans Schuurbijs, de beheerder van het Wouwse heemcentrum 'De Kapel', kreeg tijdens de vrijwilligersavond van de kring op 1 september de zilveren Vierschaerspeld van voorzitter André Dingemans uitgereikt.

Frans Schuurbijs was inmiddels zeventien jaar bestuurslid en zorgde er voor dat het gebouw goed werd beheerd. Daarnaast was hij actief bij de registratie van de collectie van de kring en bij alle activiteiten aanwezig, zeker als die in 'zijn' kapel werden gehouden.

André Dingemans somde zijn kwaliteiten op, waaronder ook de jaarlijkse kerststal, die dit jaar in de zijzaal van café "In den Veehandel" was ondergebracht. „Maar u hebt ook een uitgesproken mening over dingen en daar luisteren we goed naar, want de ervaring van jaren heeft u tot een wijs man gemaakt”, gaf de voorzitter aan. Daarna spelde hij hem het zilveren logo van de kring op en overhandigde zijn vrouw een bloemetje.

Voor de vrijwilligers van de heemkundekring wordt jaarlijks een activiteit georganiseerd in de vorm van een barbecue. Dit jaar vond die plaats op het landgoed Wouwse Plantage, waar de voorzitter ook de andere leden in het zonnetje zette. „Want zonder vrijwilligers kunnen we weinig op touw zetten”, besloot André Dingemans.

Wouw, februari 2013.

Huub Jonckheere